

Misbrug af betalingskort

Misbrug af betalingskort er desværre et betydeligt problem i Danmark – både for danske forbrugere og for dansk erhvervsliv. Når der sker misbrug af betalingskort, kan det svække forbrugernes tillid til de mange nye digitale muligheder, og derved den digitale omstilling. Dertil kommer, at misbruget påfører erhvervslivet betydelige udgifter og udfordringer. Dansk erhvervsliv bruger betydelige ressourcer på at forebygge og håndtere forskellige former for svindel og misbrug. Baseret på nye tal fra Nationalbanken over misbrug af betalingskort har Dansk Erhverv kortlagt omfang og udviklingstendenser og konstaterer blandt andet, at:

- Det samlede misbrug af danske kort samt af udenlandske kort i Danmark var i 2017 på knap 400 mio. kr.
- Heraf blev over halvdelen (215 mio. kr.) udgjort af misbrug af danske kort i udlandet, mens misbruget af danske kort i Danmark beløb sig til ca. 118 mio. kr. Misbrug af udenlandske kort her i landet lå på 54 mio. kr.
- Mange forbinder misbrug af betalingskort med tyvebander, der aflurer pinkoder, men størstedelen, omkring 7 / 10 af det samlede misbrug (opgjort ved beløbsstørrelse), er i dag e-handelsbaseret.
- Omfanget af misbruget er faldet fra 2016 til 2017 med i alt knap 150 mio. kr.
- Selvom det er for tidligt at sige endegyldigt om det er tilfældige udsving fra år til år eller en tendens, er det naturligvis positivt, og antageligvis et tegn på at de tiltag, der er gennemført for at begrænse misbruget, har haft en effekt: Det gælder bl.a. løsninger som 3D secure på internationale kort og Dankort secured by Nets på Dankort, samt en række løsninger og tiltag fra Nets til at opfange og forhindre svindel inden den sker.
- På den baggrund anbefaler Dansk Erhverv yderligere tiltag, der kan komme endnu mere af misbruget til livs, herunder større fokus fra kortudsteder på sikkerhed, uddannelse af forbrugerne til at passe på deres kortoplysninger og på at spotte svindelsider, samt større fokus fra politiet, på forebyggelse og opklaring af betalingskortsvindel.

Misbrug af betalingskort for ca. 400 mio. kr. i 2017.

Omkring 7 / 10 af misbruget sker online i forbindelse med e-handel

Af: chefkonsulent Malthe Munkøe og chefkonsulent Henrik Sedenmark. Udgivelsestidspunkt: marts 2018

Misbrug af betalingskort for ca. 400 mio. kr.

Det samlede misbrug af betalingskort kan gøres op efter, hvorvidt der er tale om misbrug med danske betalingskort herhjemme eller i udlandet, typisk i forbindelse med ferier eller e-handel på udenlandske hjemmesider. Desuden kan vi opgøre misbrug af udenlandske betalingskort i Danmark, typisk ligeledes i forbindelse med at udlændinge opholder sig som turister i Danmark, eller køber noget på en dansk hjemmeside. I 2017 var det samlede misbrug på betalingskort ud fra denne afgrænsning på 388 mio. kr. Heraf var misbruget rettet mod danskere, enten i Danmark eller i udlandet, på 334 mio.

Fald i misbruget på knap 150 mio. kr. fra 2016 til 2017.

Det tyder på, at de forskellige indsatser har en effekt.

Tabel 1: **Udviklingen i misbrug af betalingskort (beløb), 2016 til 2017 (1.000 kr.)**

	2016	2017
Misbrug af danske kort i Danmark	128.981	118.392
Misbrug af danske kort i udland	343.103	215.553
Misbrug af udenlandske kort i Danmark	60.892	53.968
Misbrug total	532.976	387.913

Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af Nationalbanken

Anm.: Udenlandske kort i udland er ikke vist, da det ville svare til stort set alt misbrug, der finder sted i hele verden

Ser vi nærmere på misbruget i 2017 på, hvilke former for misbrug der var tale om, er det tydeligt at e-handel fylder meget. Det er opsummeret i tabel 2. Som det ses fyldte misbrug via e-handel en stor del, både i forbindelse med brug af betalingskort i Danmark og i udlandet. Misbrug via falske kort sker i meget overvejende grad i udlandet snarere end i Danmark, mens misbrug via tabte eller stjålne kort er ret udbredt i Danmark.

Tabel 2: **Misbrug fordelt på type, 2017 (1.000 kr.)**

	I alt	Tabte/stjålne kort	Falske kort	E-handel
Danske kort i Danmark	118.392	60.299	196	57.897
Danske kort i udland	215.553	7.417	31.783	176.353
Udenlandske kort i Danmark	53.968	8.150	1.622	44.196
I alt	387.913	75.866	33.601	278.446

Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af Nationalbanken

Anm.: Udenlandske kort i udland er ikke vist, da det ville svare til stort set alt misbrug, der finder sted i hele verden

Fald i misbrugets omfang

Fra 2016 til 2017 faldt omfanget af det samlede misbrug med knap 150 mio. kr. eller ca. 27 pct. Størst var faldet inden for brugen af falske kort, efterfulgt af e-handel, mens der skete en mindre stigning i omfanget af misbrug vha. tabte eller stjålne kort.

Tabel 3: **Udviklingen i misbrug af betalingskort (beløb), 2016 til 2017, pct.**

	I alt	Tabte/stjålne kort	Falske kort	E-handel
Danske kort i Danmark	-8,2%	5,2%	-80,1%	-18,1%
Danske kort i udland	-37,2%	-5,2%	-43,8%	-36,7%
Udenlandske kort i Danmark	-11,4%	15,1%	2,9%	-15,4%
I alt	-27,2%	5,0%	-43,1%	-30,7%

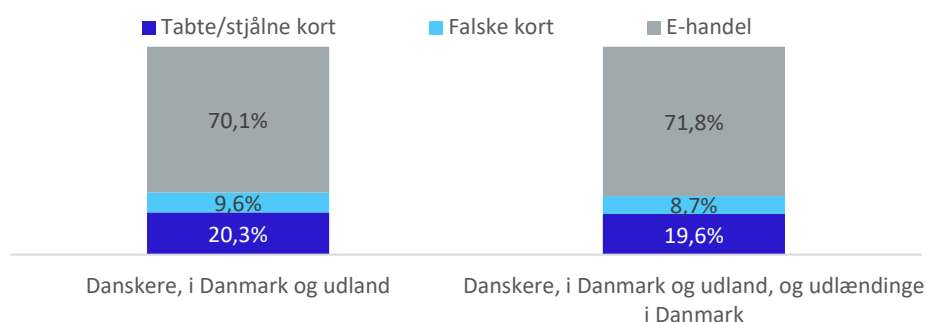
Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af Nationalbanken

Anm.: Udenlandske kort i udland er ikke vist, da det ville svare til stort set alt misbrug, der finder sted i hele verden

Mest udbredt, at misbrug sker i forbindelse med e-handel

Dette skal ses i lyset af, at den klart mest udbredte form for misbrug er via e-handlen, mens brugen af falske kort udgør lidt under en tiendedel af det konstaterede misbrug (når man ser på værdien af transaktionerne). Med tanke på den hastige vækst, e-handlen generelt oplever, kan man risikere at problemerne alt andet lige vil vokse.

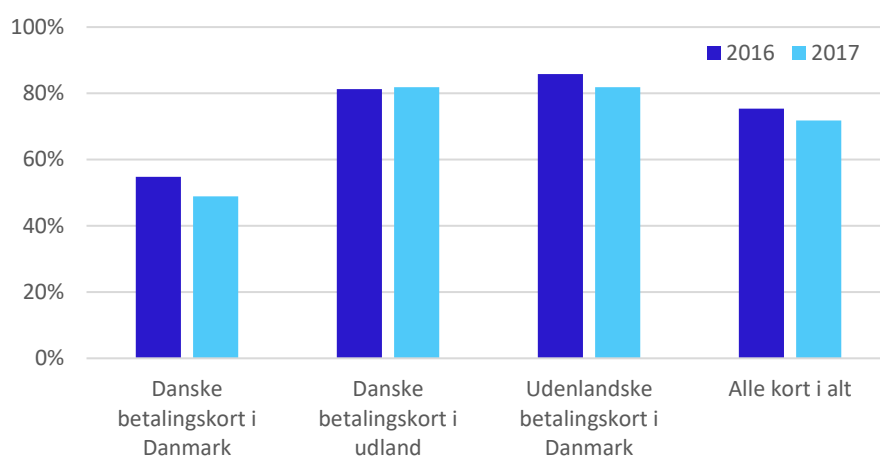
Figur 1: **Fordelingen af misbruget med betalingskort (værdi) fordelt på typen af misbrug, 2017**

Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af Nationalbanken

Ser vi nærmere på det e-handelsbaserede misbrug, er det mest udbredt i forbindelse med danskeres køb i udland, eller udlændinges køb i Danmark. Derimod var det i 2017 kun omkring halvdelen af misbruget i Danmark, som skete via e-handel. Det er ikke overraskende, da e-handel i udlandet efterhånden har nået et meget betydeligt omfang, men understreger at der i stigende grad er tale om grænseoverskridende problemer, snarere end enkeltstående kriminelle i et enkelt land.

Figur 2: **Andel af det samlede misbrug, der er e-handelsbaseret**

Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af Nationalbanken

Tiltag mod misbrug virker – behov for flere

Som konstateret oven for er omfanget af misbrug af betalingskort faldet fra 2016 til 2017. Vi kan ikke vide med sikkerhed, at det ikke er midlertidige tilfældige udsving, men alt tyder på, at en række tiltag har haft effekt. Nets har således i 2017 taget en række nye værktøjer i brug, til at opdage og forhindre svindel med betalingskort. Dertil kommer indførelsen af en række nye sikkerhedstiltag som 3D secure på internationale kort og Dankort secured by Nets på Dankort.

De gode erfaringer understreger, at man med de rette tiltag kan komme en stor del af misbruget til livs. Derfor opfordrer Dansk Erhverv til, at man gør mere for at bekæmpe betalingskortmisbrug. Der er behov for, at kortudstederne i højere grad tager ansvaret for, at få lavet en blød spærring af kort som er eller mistænkes for at være kompromitterede. Der er endvidere behov for en større og koordineret indsats fra politiets side for at komme svindlen til liv. Butikkerne har desuden behov for at få mulighed for at kunne dele data imellem sig, så de kan advare hinanden om kriminelle der forsøger at svindle.

Om dette notat

Arbejdet med analysenotatet er afsluttet den 13. marts.

Om Dansk Erhvervs Analysenotater

Dansk Erhverv udarbejder løbende analyser, som samles i analysenotater. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag i forhold til væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling. Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs analysenotater med tydelig henvisning til Dansk Erhverv.

Kontakt

Henveldeiser angående analysen kan ske til chefkonsulent Malthe Munkøe på mmm@danskerhverv.dk eller tlf. 3374 6510

Henveldeiser angående betalingskort kan ske til chefkonsulent Henrik Sedenmark på hls@danskerhverv.dk eller tlf. 3374 6949